

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobců:

a) H. A.

státní příslušnost Syrská arabská republika
naposledy pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová,
Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem

b) nezletilý A. A.

státní příslušnost Syrská arabská republika, zastoupen zákonným
zástupcem žalobcem a)
naposledy pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová,
Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem

proti

žalovanému:

**Policie České republiky, Krajské ředitelství policie
Moravskoslezského kraje**

sídlem 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, 30. dubna 1682/24

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2022 č. j. KRPT-223428-18/ČJ-2022-070022

takto:

- I. Žaloba žalobce a) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2022 č. j. KRPT-223428-18/ČJ-2022-070022 **se odmítá.**

II. Žaloba žalobce b) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2022 č. j. KRPT-223428-18/ČJ-2022-070022 **se zamítá.**

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobci se v žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě domáhali zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobce a) podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 a 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zajišťuje za účelem jeho předání podle článku 1 odst. 1 Dohody mezi Evropským společenstvím a Republikou Srbskou o zpětném přebírání neoprávněně pobývajících osob (dále jen „dohoda“), neboť se jedná o občana třetího státu, kdy dle článku 3 této dohody „každá smluvní strana převezme zpět všechny státní příslušníky třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, kteří nesplňují nebo přestali splňovat platné právní podmínky pro vstup, přítomnost nebo pobyt na území žádajícího členského státu, pokud je prokázáno, nebo pokud lze na základě věrohodných prostředků důvodně předpokládat, že dotčené osoby a) jsou nebo v době vstupu byly držiteli platného víza nebo povolení k trvalému pobytu vydaného Srbskem nebo b) neoprávněně vstoupily na území členských států přímo po pobytu na území Srbska nebo přímo po průjezdu přes území Srbska. Doba zajištění byla stanovena podle § 129 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán uvedl, že cizinec H. A., narozen X- žalobce a), bude umístěn a v Záchytném zařízení Bělá – Jezová společně se svým bratrancem A. A., narozen X, státní příslušník Sýrie, nezletilý žalobce b, který mu byl jeho rodiči svěřen, aby se o něj postaral a převzal za něj odpovědnost.
2. Žalobci namítali, že žalovaný v napadeném rozhodnutí vůbec nijak nezohlednil nejlepší zájem dítěte ve vztahu k žalobci b) a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné. Nezohlednil skutečnost, že žalobce b) je nezletilou osobou ve věku 16 let a vztahují se na něho zvláštní právní záruky z hlediska ochrany práv dítěte. Ty žalovaný v napadeném rozhodnutí vůbec nijak nezohlednil. O tom, že bude v důsledku zajištění žalobce a) zajištěn také jeho nezletilý bratr, žalobce b), se žalovaný zmiňuje pouze lakonicky v samotném závěru rozhodnutí o zajištění žalobce a). Žalobci poukázali na to, že dle oficiálního výkladového stanoviska Výboru OSN pro práva dítěte k Úmluvě OSN o právech dítěte, nemůže být dítě nikdy omezeno na osobní svobodě pouze z důvodu svého pobytového stavu, resp. pobytového stavu svých rodičů nebo zletilých příbuzných. Již v roce 2012 Výbor OSN pro práva dítěte konstatoval, že detence dítěte pouze na základě jeho nebo rodičova migračního statusu je porušením práva dítěte a je vždy v rozporu s principem nejlepšího zájmu dítěte. Podle Evropského soudu pro lidská práva zajištění dítěte doprovázeného rodinnými příslušníky je možné jenom za velmi výjimečných okolností, a to jenom na dobu nezbytně nutnou. Zvýšená ochrana se přitom vztahuje dokonce i na osoby blížící se věku dospělosti, neboť např. i sedmnáctiletá osoba je nadále dítětem ve smyslu mezinárodních standardů. Rozhodnutí žalovaného tak nemůže obstát ani z hlediska Úmluvy OSN o právech dítěte, ani z hlediska Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Rozhodnutím žalovaného došlo k nepřípustnému omezení osobní

svobody nezletilé osoby pouze z důvodu pobytového stavu jeho dospělého příbuzného, což je v rozporu s Úmluvou OSN o právech dítěte. I pokud by se přihlédlo pouze k nižšímu standardu Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, která zajištění dítěte za velmi výjimečných okolností dovoluje, pak přísné podmínky, které na zajištění dítěte klade judikatura ESLP, rovněž nebyly naplněny. Žalovaný totiž dopady svého rozhodnutí do práv žalobce b) vůbec nijak nezkoumal. Nijak se nezabýval skutečností, že je zajišťován nezletilý, nijak se nezabýval podmínkami, které v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová panují a nijak neověřil, zda jsou tyto vhodné pro pobyt nezletilých. Věk žalobce b) nebyl v celém rozhodnutí vůbec nijak reflektován, kromě konstatování o umístění v samotném závěru rozhodnutí. Rovněž nelze přehlédnout, že délka zajištění je nepřiměřená, neboť je v případě žalobců několikanásobně delší než ESLP povolená délka zajištění maximálně několika dní. Žalovaný se nijak nezabýval nejlepším zájmem dítěte ani ve vztahu k alternativám zajištění a možnostem realizace transferu, kdy nijak neověřil podmínky, které panují v uprchlických táborech v Srbsku ve vztahu k nezletilým. Zajistil tak žalobce za účelem provedení úkonu, u něhož řádně neověřil, zda je jeho provedení s ohledem na mezinárodněprávní závazky ČR vůbec možné. Žalovaný tak porušil základní procesní povinnost důkladně se zabývat v napadeném rozhodnutí nejlepším zájmem dítěte.

3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, tyto závěry v písemném vyjádření zopakoval a doplnil, že důvody zajištění cizince dne 5. 10. 2022 odpadly na základě odmítnutí převzetí státních příslušníků Sýrie dle Dohody mezi Evropským společenstvím a Republikou Srbsko o zpětném přebírání neoprávněně pobývajících osob.
4. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 2 s.ř.s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud o žalobě rozhodl dle § 172 odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce nenavrhoval ve lhůtě 5 dnů od podání žaloby konání soudního jednání k projednání věci.
5. Podle ust. § 65 odst. 1 s.ř.s., z. č. 150/2002 Sb., v platném znění, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen rozhodnutí), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popř. vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.
6. Z ustálené judikatury plyne, že žalobce může v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu účinně namítat jen tu nezákonnost rozhodnutí, kterou byl zkrácen na svých právech, přičemž zkrácením na právech je pak nutno rozumět nejen zkrácení na právech hmotných, ale i na právech procesních. Žalobce se tedy může domoci ochrany jen proti porušení těch vlastních práv, na nichž byl vydaným rozhodnutím sám zkrácen, nikoliv porušení práv jiného subjektu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 7 A 139/2001-67, č. j. 8 As 52/2008-92, č. j. 5 As 10/2008-103, č. j. 5 As 58/2011-141 nebo č. j. 7 As 103/2011-54). Krajský soud konstatuje, že všechny žalobní body směřovaly k tvrzenému porušení práv nezletilého žalobce b). V žalobě, jak je výše citováno, se namítá, že nebyl zkoumán zájem nezletilého žalobce b), nebylo vydáno rozhodnutí, které je v souladu s nejlepším zájmem nezletilého, že se žalovaný nijak nezabýval skutečností, že je zajišťován nezletilý, nijak se nezabýval ani podmínkami, které v Zařízení pro zajištění

cizinců Bělá – Jezová panují a nijak neověřil, zda jsou tyto vhodné pro pobyt nezletilých, věk žalobce b) nebyl v celém rozhodnutí nijak vůbec reflektován, rozhodnutím žalovaného došlo k nepřipustnému omezení osobní svobody nezletilé osoby pouze z důvodu pobytového stavu jeho dospělého příbuzného, což je v rozporu s Úmluvou OSN o právech dítěte a rovněž nebyly naplněny ani přísné podmínky, které na zajištění dítěte klade judikatura ESLP. Soud dospěl k závěru, že žádná z žalobních námitek žalobce a) nebyla přípustná, neboť jimi žalobce a) nenamítal porušení svých práv, nýbrž porušení práv jiného subjektu – nezletilého žalobce b). Soud na danou věc aplikoval závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 7 As 103/2011-54 a učinil závěr, že v řízení o žalobě žalobce a) nebylo veřejných subjektivních práv žalobce a), jejichž porušení by bylo namítáno a kterým by tak soud mohl poskytnout ochranu. V důsledku toho nebyla splněna jiná podmínka řízení a tento nedostatek podmínky řízení byl neodstranitelný. Soud proto dospěl k závěru, že jsou dány důvody pro odmítnutí žaloby žalobce a) podle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s., podle něhož soud odmítne návrh, nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný.

7. Co se týká žalobních námitek nezletilého žalobce b), který v žalobě namítal, že napadeným rozhodnutím bylo zasaženo do jeho práva na osobní svobodu, došlo k porušení Úmluvy o právech dítěte, nebyla splněna podmínka v souladu s nejlepším zájmem dítěte, že došlo k nepřipustnému omezení jeho osobní svobody pouze z důvodu pobytového stavu jeho dospělého příbuzného, krajský soud na danou věc aplikoval závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku č. j. 7 As 103/2011-54 a činí závěr, že rozhodnutím o zajištění žalobce a) nedošlo k omezení osobní svobody ani práva volného pohybu žalobce b). Žalobou napadeným rozhodnutím, jak výslovně plyne z jeho výroku, byl totiž zajištěn toliko žalobce a). Na žalobce b) v důsledku zajištění jeho bratra dopadá pouze ust. § 140 zákona o pobytu cizinců, podle něhož je provozovatel zařízení pro zajištění cizinců oprávněn ubytovat v části s mírným režimem cizince, vůči kterému má zajištěný cizinec vyživovací povinnost nebo jej má v péči, nelze-li zajistit péči o něj jiným způsobem. Pokud k ubytování dojde, pobývá tento cizinec v zařízení v režimu ubytovaného cizince. Zákon rovněž výslovně uvádí, že je-li ubytovaný cizinec schopen uvědomit si omezení spojená s pobytem v zařízení, přihlíží se k jeho projevu vůle. Může přitom zařízení opustit, má-li zajištěnu péči jiným způsobem. Jde-li o nezletilého nebo osobu zbavenou způsobilosti k právním úkonům, může opustit zařízení jen po písemném souhlasu zákonného zástupce. Ubytování žalobce b) tedy v žádném případě nebylo nevyhnutelným důsledkem zajištění jeho bratrance žalobce a) a výrazně záviselo na jeho vůli, resp. vůli jeho zákonného zástupce. Rozhodnutím o zajištění žalobce a) tedy nedošlo k omezení osobní svobody ani práva volného pohybu žalobce b). Žalobní námitky, které se tedy týkají toho, že mělo dojít k nezákonně a nadto i nepřiměřeně dlouhé detenci žalobce b), jsou proto zjevně nedůvodné. Soud proto vyhodnotil žalobu nezletilého žalobce b) jako nedůvodnou a v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.
8. O nákladech řízení mezi žalobcem a) a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3 s.ř.s. věty první, neboť žaloba žalobce a) byla odmítnuta. O nákladech řízení mezi nezletilým žalobcem b) a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce b) ve věci nebyl úspěšný a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 13.10.2022

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně